

Damjan Balanč

Damjan Balanč je dobra tri leta predsednik Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami (SKVNS) v podjetju Komunala Škofja Loka, kjer je zaposlen kot voznik tovornih vozil. Odkar je leta 2021 prej zasebno podjetje Loška komunala, d. d., poslovno prevzela občina Škofja Loka, se je po zaslugi direktorja Primoža Ržena, ki zna prisluhniti potrebam in željam svojih zaposlenih, mnogo stvari spremenilo na bolje. Damjan pa je poskrbel, da zaposlene v podjetju varuje podjetniška kolektivna pogodba, katere tarifni del so letos posodobili za dve leti.

Sindikata SKVNS v Komunali Škofja Loka je razmeroma mlad sindikat, kljub temu je po tvoji zaslugi vanj včlanjena večina zaposlenih. Kako ti je to uspelo?

Res je, članstvo v sindikatu je kar številčno, trenutno je vanj včlanjena polovica vseh zaposlenih, število pa niha, ker se ljudje upokojujejo in prihajajo novi. Vse, kar smo dosegli, smo dosegli počasi, po korakih. Sam sem se v škofjeloški komunali zaposlil leta 2021, ko je imel sindikat v podjetju okoli 20 članov. Predsednik sem postal po prigovarjanju drugih, potem ko je iz osebnih razlogov odstopila prejšnja predsednica.

Dela v komunalni dejavnosti se sicer drži precejšnja stigma. Kaj vse počnete zaposleni in ali se ljudje sploh zanimajo za to delo?

Pri nas upravljamo z odpadki, odpadnimi vodami, skrbimo za parkirišča, električni minibus, kolesa, vodovod, v letošnjem letu pa bomo prevzeli tudi vzdrževanje in čiščenje javnih površin. Omenja se tudi možnost prevzema upravljanja javne razsvetljave. Zanimanje za to delo obstaja, je pa odvisno od človeka do človeka, tako kot pri vseh drugih delih. Nekoga tako delo zanima, drugega ne. Če se je človek pripravljen učiti ob delu, na terenu, se bo hitro znašel.

Kako pa je videti tvoj običajen delovni dan?

Vozniki, ki pokrivamo ekološke otoke, zabojnike od vrat do vrat ter zabojnike za zbiranje različnih materialov, imamo zelo dinamične delovne dneve. Dan prej vsak dobi točno določeno lokacijo za pobiranje določenih odpadkov. Med seboj pa se včasih tudi dogovorimo, če je kje komu treba kaj pomagati, da je delo malo lažje. To počnemo ob vsakem vremenu, v dežju, snegu ali pripeki, rajoni pa segajo vse do Soriške planine v Selški dolini

in do Visokega pri Poljanah v Poljanski dolini. Sicer pa rad opravljam svoje delo in mislim, da ga tudi moji sodelavci. Ko preverjam zabojnike v ekoloških otokih, moram recimo stopiti iz tovornjaka, ves čas sem v gibanju in nisem prikovan za volan, kot sem bil v prejšnji službi.

Zaposlenih v podjetju pred tvojim prevzemom vodenja sindikata ni varoval noben kolektivni dogovor. Kaj je zate najpomembnejši dosežek podjetniške kolektivne pogodbe?

Pogajanja za sklenitev podjetniške kolektivne pogodbe smo začeli leta 2022. Bila so dolgotrajna in naporna, saj smo se morali dogovoriti praktično o vsem. Naša strategija je bila, da zaposlenim skušamo zagotoviti čim boljše izhodišče za dostojne pokojnine, zato smo se dogovorili, da v izhodiščno bruto plačo vključimo vse dodatke, ki se k njej običajno prištevajo. Ker se od bruto plače obračunavajo prispevki za pokojninsko zavarovanje, to pomeni, da bodo ljudje na koncu imeli zaradi tega višje pokojnine. Izven bruto plače smo ohranili dodatek na delovno dobo in dodatek na delo pri istem delodajalcu. Glavni dosežek pa je, da v podjetju nobeden ne dobi nižje plače, kot je minimalna.

Kako pa je poskrbljeno za sindikalne člane?

V podjetniški kolektivni pogodbi smo določili dobra izhodišča glede na dejavnost, možnost visokega napredovanja – zaposleni lahko v teku kariere napredujejo tudi v višje plačne razrede –, tarifni del kolektivne pogodbe, kjer je določena letna uskladitev plač, smo letos uredili za prihodnji dve leti. Pri tem si prizadevam izpogajati boljši položaj predvsem za zaposlene v spodnji tretjini plačne lestvice. Tudi regres imamo precej višji od minimalnega, članom pa so na voljo pravna pomoč in različne oblike solidar-

» Damjan Balanč ni le spreten voznik, ki zna večdesetonska tovorna vozila krmariti po ozkih in vijugastih cestah vse od Škofje Loke do Soriške planine in Visokega pri Poljanah, kolikor obsega rajon škofjeloške komunale, je tudi izkušen sindikalist, kar dokazujejo številno članstvo in zanje sklenjene ugodnosti, ter vzor drugim sindikalistom v dejavnosti komunale. Foto M. P.

nostne pomoči. Dvakrat letno, za božič in veliko noč, članom podarimo Mercatorjeve darilne kartice. Mislim, da se ljudje zavedajo, da smo skupaj močni.

V delovnem kolektivu je torej dobro vzdužje?

Odkar je podjetje prevzela občina, smo v treh letih na novo zaposlili okoli 20 ljudi in mislim, da smo postali dobra ekipa. To se kaže tudi pri načrtovanju dopustov ali bolniških odsotnostih. Vsaj kar se tiče voznikov tovornjakov, nas je zdaj končno dovolj, da ni strahu, ali bo kdo od nas lahko vzel dopust takrat, ko ga bo želel.

Katere vrline mora imeti po tvojem dober sindikalist?

Človek mora biti komunikativen, imeti mora dober »vajb« med ostalimi delavci, da torej zna ljudem prisluhniti, prepoznati njihove probleme. Pomembno je, da ne razlikuješ med zaposlenimi. Tudi če nekdo ni naš član, sem vedno pripravljen za pogovor, nasvet, pomoč. Obenem se tudi sam še veliko učim, če česa ne vem, se posvetujem z izkušnejšimi sindikalisti in sindikalistkami iz SKVNS ali ZSSS.

Miha Poredoš